

IBEUS

Art. Un trimestre.
A Fora.
Al Extranjer

Número solt
10 cts.

Redacció i Administració
Quatre Carrers, 10
ARTA (Mallorca).

LEMAN

SETMANARI CATOLIC MALLORQUÍ

S'ASE DE CABRERA

Continuació

Antes de ser de dia els més atrevits i esforsats ja estaven damunt ses altures i penyals de ran de mar a veure si colombrarien sa ditxosa barca; i efectivament, quant es sol amb sos seus rayos comensava a dorar l'antic castell i ses altures de Picamosques, i de Bellamiranda, el dia primer de mars de 1810, veren arribar sa barca milagrosa; i locos d'alegria i amb bots i crits desaforats anunciaven la bona nova a tot al mon. Encara no estava amarrada sa barca com sa ditribui un pa per cada soldat; a algunes companyies se tengué es bon cuidado de no donar enseguida més qu'un trosset de pa cada tres hores a cada un, am so fi de preparar una sopeta, perque en s'es fat de debilitat a que havien arribat era molt difícil digerir els alimetns solts; a altres companyies no fone possible observar tals previsiones, y mols devoraren es seu pa en menos d'un minut es dir amb un santiamen, morint víctimes de sa seva panxada; de modo que s'arribada dels queviures costá tantes vides o més que s'ausencia dels mateixos, pues durant aquells dies de funesta memoria moriren mes de 500 homos, i un prisioner anyadéix que si els espanyols s'haguessen torbats un dia mes no haurien trobada persona vivent a Cabrera.

Al entretant as mig de tanta desolació se cercaven alguns divertiments per medi d'un petit teatre que tenia escrit en es taló d'entrada aquest lema tan apropiat: «*Obliviscitur ridendo malum; riguent un no pensa en so mal*»; en ell posaren en escena varies comedies, entre elles una anomenada *Sa miseria de Cabrera*, que segurament a causa de personalismes o d'algunes sátires massa coventes, terminá a pedrades entre el públic i els actors.

Al cap i a la fi después de mil peripecies que no es del cas el contar, arribá el dia de sa llibertat, que no los ho va doná en Napoleón el Gran, si nó que també caiguent ell prisioner ben pronte tengué que anarsen desterrat a l'illa deserta de Santa Elena, aont

mori desenganat de ses vanidats, de aquest mon: qui los doná sa llibertat fone en Lluís XVIII, net de Sant Lluís Rey de France. Un deliri propi de ses grans alegries i procsim a sa locura se apoderá de tots, al sentir desde una goleta qn'arribava amb bandera blanca es crit de «*Sa llibertat! Sa llibertat!*» que ressoná desde el port fins a ses altes montanyes, que comunicaren s'eco a ses coves mes escondides i llunyanes. No's pot dir s'alegria que se apoderá de tothom: uns feyen riayes estridents, altres p'oraven llagrima viva altres criaven com a locos, altres se abrasaven sens dir cap paraula; i tots caminaven corrien o botaven d'alegria i per demostrar millor que aquesta no cabia dins el seu cor, resolgueren fer una grandiosa foguetera, i per aixó tot el mon aná a cercar l'enya.

Durant sa vetllada, mentres sa n'úsic de sa goleta tocava pessés alegres se encengué el fogueró, qual llamada era tan alta com ses montanyes de Cabrera, a pesar de dirse que son ses *mes altes del mon*, mes no cotents amb aixó també calaren foc a ses cases, tendes, barraques, a sa cantina al teatre i a tot quant tenien

Durant es més de maig de l'any 1814 después dels cinc anys de cruel desterro, els pobres prisioners francesos se embarcaren de cap a France; però molt trist és haverho de dir, de deu mils homos tans sols en tornaren a casa tres mils cisents, havent deixats els osos a Cabrera uns 6.400 prisioners

Tals son, entre moltissims d'altres els funets episodis que tengueren lloc en la illa de Cabrera, tots r'gurosament historics per desgracia, i comfome los deixaren escrits els mateixos prisioners o els seus fills, anomenats Ducos, Wagre, Turquet, Gile, i altres.

Tot lo que acabam de dir de Cabrera heu hem tret del tom publicat per D. Pedro Estelric titulat *La Isla de Cabrera*, que dú ses interessantíssimes *Vetllades* pel Abate Turquet fill d'un prisioner; i de la notabilíssima obra de D. Miquel S. Oliver *Mallorca durante la primera revolucion* que extracta els autors indicats.

No és d'admirar que així com a Mallorca per fer callar els infans ses mares so ien dir «*calla qu'ois moros venen a France solien exclamar calla sinos te diré a Cabrera!*» Enguany que se com-

pleix es centenari de sa mort de *Napoleón el Gran, o el Petit*, encara que no sabem que ningú absolutament n'haja parlat moltos, l'hem volgut solemnisar amb aquesta *pagina gloriosa* i per ferho millor an aquets dies pasats cinc companys més anarem a Cabrera. Es una i leta preciosa, es seu portitxol pareix un lago encantador, ses seves altures son belles mirandes, ses seves coves son marevel'oses; però el seu antic Castell par que se veja coronat amb les fatídiques ombres dels prisioners francesos, alguns dels quals deixaren allá el sen nom escrit; i al enfront des Castell just a sa part oposada de sa bahia, ben aprop de sa Fonteta que donava vida en eis mors de sét, s'hi veu un monument funerari, una sovera pirámide de mes de **set** metres d'altura, que l'any 1847 fé erigi el Princep de Joinville a la memoria dels francesos morts a Cabrera. Devall

aquest fúebre monument heu ha enterrats mols de cadavers; l'emo de sa possessio de Cabrera fa un parey d'anys que just devora heu enterat dues caixes de carro plenes d'osos que havien desenterrat ses grans aigades; i ara ja'n tornen veure mes de mitxa carretada. . .

Noitros no sols varem resar varios p'arenostros en sufragi de tots els prisioners que moriren a Cabrera sino que lo endema celebrarem també per ells el Sant Sacrifici de sa Misa, oferint els companys ses cinc comunions en la preciosa Capella que fa pocs anys va edifica l'Estat per indicació del Bisbe Campins: que descans en pau ell i tots els mors. Amen.

J. P.

(DE SA MARJAL)

Adhessións al Homenatge al Mestre Don Segon Díaz Cordero

La Meua Adhessió

Tot satisfet de que s'haja presa aquesta iniciativa de testimoniar a D. Segon Díaz la gratitud i bon record que deixá dins el cor de tots els que forem els seus deixebles, no vuy que faltí la meua cordial adhessió i cooperació.

Amb santa fruició record i recordaré sempre aquells dies infantivo's en que a sa sombra i calor d'un pare més que d'un mestre, creixíem amb edat i sabiduria. Quina constancia, quin desinterés, quina paciència més per admirar que per imitar!

Perque no n'hi ha cap dels que forem els seus deixebles que s'haja olvidat de tan bon pare de tan bon amic? No per altre causa sino perque aquelles ensenyances mudes, d'una conducta intatxable quedaren tan fondes dins el nostro cor que ja may borrarán ses més fortes tempestats ni fins i tot el temps

encara que la seua acció s'ha tan pertinás que sapi borrar i llevar importancia an els aconteixements mes culminants de s'humanidat.

Records fonsos deixá dins el nostro esperit aquella dolcesa de carácter que guanyava el cor de pares i fills; records fonsos aquella voluntat de ferro que desafiava i triunfava de s'inconstancia natural dels nins; records fonsos aquell atractiu estimulante amb que feia comparéixer un número extraordinari de deixebles a pesar de sa repulsió que causa sempre s'esclavitut d'una escola.

Desde els seus dies, s'han vist may tan frequentades ses escoles? Quin era el principal factor de tanta febra per s'ensenyansa? Tots els antics deixebles del mestre ja difunt, deim amb sant goig i noble orgull, sa confiansa que mereixia an els pares i s'atractiu amb que encavava an els fills sa bona perso-

nalitat del mestre D. Segón Diaz Cordero (a. e. r. i. p.)

M'adheresc a tot lo que disposi una bona junta formada per deixebles seus, principalment a tot lo que sia sufragi per

la seua ánima, que's bons amics pensen principalment en aliviar les penes de la persona estimada.

J. GINARD, Pre.

LLISTA dels mossos que corregeren sa quinta el dia 18 de Febrer d'enguany.

- 1 Juan Serra Salas, (a) Serra.
- 2 Miquel Fuster Bouñin, Eloy.
- 3 Juan Sansó Bergas, Jaueca.
- 4 Pere Alzamora Bisquerra, Sineu.
- 5 Pere Fuster Fuster, Ranxé.
- 6 Miquel Servera Mestre, Seu.
- 7 Pere Torres Pascual, Prineés.
- 8 Antozí Perelló Ferragut, Porro.
- 9 Bartomeu Torres Lliteras, Prineés.
- 10 Juan Ciscafré Gill, Violí.
- 11 Miquel Estelrich Gili, Pen.
- 12 Pere Ginart Sureda, Monseriu.
- 13 Pere Garan Sancho, Melindro.
- 14 Juan Ferragut Ferrer, Ferragut.
- 15 Jeroni Amorós Llinás, Pujols.
- 16 Jaume Sancho Rosselló, Blay.
- 17 Miquel Gili Negre, Pen.
- 18 Antoni Torres Gili, Malet.
- 19 Antoni Forteza Piña, Pere Andreu.
- 20 Jaume Santandreu Massanet, Figuerota.
- 21 Mateu Llabrés Quetglas, Pló.
- 22 Sebastiá Bosch Ferrer, Senra.
- 23 Gabriel Muntaner Cañellas, Barbassa.
- 24 Jaume Vives Negre, Badeya.
- 25 Bartomeu Esteva Alzina, Ses Terres.
- 26 Francesc Sureda Llinás, Xurigné.
- 27 Gabriel Tous Gayá, Coixiné.
- 28 Manuel Fernández Baraciña.
- 29 Sebastiá Ferrer Ferragut, Garrova.
- 30 Cristófol Alzamora Cantó, a Bones Aires.
- 31 Pere Pastor Vives, Redó.
- 32 Juan Bosch Mascaró, Senra.
- 33 Bartomeu Quetglas Mascaró, Carrillo.
- 34 Bernat Danús Cantó, a Bones Aires.
- 35 Jaume Ferragut Sureda, Faro.
- 36 Sebastiá Mascaró Carrió, Valent.
- 37 Juan Flaquer Gelabert, a América.
- 38 Cristófol Santandreu Servera, Figuerota.
- 39 Juan Amorós Terrassa, Creu Veya.
- 40 Jaume Tous Ginard, Serra d'en Coll.
- 41 Antoni Antich Nadal, Canay.
- 42 Tomás Mestre Orell, Porret.
- 43 Jaume Carrió Sureda, Rectorat.
- 44 Jeroni Sureda Cerdá, Vergé.
- 45 Arnau Sastre Lliteras, d'es Vergé.
- 46 Cristófol Torrens Rayó, Garrit.
- 47 Antoni Sancho Cursach, Son Caparrot.
- 48 Miquel Alzamora Canet, Cama.
- 49 Juan Pons Lliteras, Xina.
- 50 Xerafi Ginart Ferragut, Porret.
- 51 Jeroni Esteva Ginart, Bou.
- 52 Pere Sureda Cursach, Polet.
- 53 Antoni Bisbal Sancho, Blay.
- 54 Antoni Nebot Ferrer, Nebot.
- 55 Pere Sureda Sancho, Murtó.
- 56 Miquel Llaneras Flaquer, Manyá.
- 57 Sebastiá Massanet Bernat, Café.
- 58 Antoni Alzamora Jaume, Pelat.
- 59 Lluís Femenias Massanet, Son Sureda.
- 60 Pere Llinás Perxana, Tiu.

La Juventut Seráfica

La nombrosa i com més va mes pol-lenta Juventut Seráfica que dirigeixen els P. P. Franciscans del nostre poble, dia 28 del mes passat celebrá Junta General a la que hi concorregué s' inmensa majoria dels seus associats.

En compliment de lo que disposa el seu Reglament, se feu l'elecció dels membres de la Junta Directiva que ha de regir la esmentada Juventut durant el present any.

Sortiren elegits:

President, D. Pere Garau Gelabert.

Vicepresident, D. Martí Gili.

Secretari, D. Antoni Massot.

Vicesecretari, D. Climent Garau.

Tresorer, D. Juan Gili.

Vicetresorer, Pere Gil.

President de la Secció Deportiva, Bernat Mestre.

De la Secció Piadosa, Jaume Llaneras.

De la secció literaria, D. Jusep Bisbal.

De la Secció de Propaganda, D. Rafel Ginard.

El P. Amorós que n'es el Director, felicita als nous elegits fent ressaltar amb elogi la abnegació i gestió del qui per tercera vegada i a gust de tothom es estat anomenat President.

Després de acabada la funció de desagravi al Sagrat Cor que se feu en el Convent el darrer dia de carnaval, la Juventut Seráfica organitzá un hermós acte recreatiu en la seua sala-teatre.

L'única finalitat era entretenir honesta i agradablement als joves, i al mateix temps restar públic als balls i espectacles no sempre honests que solen estilar-se en tals diades.

Que aixó se conseguí més de lo que un sospitava no importa el dir-ho perquè massa clar parlava la alegria i satisfacció dels joves i además la concurrència que omplí fins a vessar la sala del acte.

La Secció infantil representá amb sal i gracia diferents peses de la Galeria Salessiana.

El treball d'aquests articles «menuts», va embadalí i xocá molt al públic qu'els aplaudía a cada instant i llargament.

Després, la Secció de joves interpretá com ho sab fer, una altre obra de la sobredita galeria. Al acabar foren felicitats i aplaudits com s'ho havien meregut.

Noltros també aísam les mans per fer aplausos a la Societat que sab organitzar actes tant profitosos i de dalit p'el jovent,

Voldríem que ella que sab fer-ho i té bons elements, mos recreás amb més frecuencia.

ARTA A FORA

«EXCURSION A LAS CUEVAS DE ARTA» es el títol d'un hermosíssim treball publicat en el darrer número de la Revista «Ibérica» p'el P. A. Linari, S. J. il·lustrat amb moltes i belles fotografies, facilitades per el nostre paísá el farmacéutic Sr. J. Sancho.

Además de les impresions personals el P. Linari aporta en el transcurs del article una serie d'impressions i notes d'altres autors que contribueixen d'una manera extraordinaria al coneixement complet d'una de les visions més espléndides i maravilloses que l'homo pot contemplar demunt la terra.

Prudenci Rovira en «Tierra Balear», D. Gabriel Puig y Larráz en el «Boletín del Instituto Geológico de España», Eduart A. Martel el célebre espeleòleg francès, Piferrer en «Recuerdos y Bellezas de España» son entre altres els que s'han ocupat baix de diferents aspectes de les célebres Coves d'Artá.

Al acabar el P. Linari el seu hermós article demostra el seu desig de que les Coves d'Artá siguin il·luminades electricament, cosa que a les Coves del Drach está ja encarregada an el célebre artista argentí Sr. Bernareggi i diu:

«El dia que el ferrocarril d'Artá sigui allargat desde la població fins a la desembocadura del torrent de Canyamel, i les Coves il·luminades eléctricament permetin contemplar aquelles maravelles que avui s'han de examinar fatigosament a la llum d'una mala lámpara de acetilé, il·luminant desijara amb cintes de magnessi la natural foscura d'aquell recinte, ni un tan sols n'hi haurá dels qui senten aquesta especie de veneració per les obres estéticas que, poguent no devallan an els temples de la Mallorca soterrània, per rendir en ells tribut d'admiració a la sabiduria del Creador, el qual dins les fosques fondaries de la terra hi tancá tals belleses, perquè s'homo trobás en elles font de pures i desconegudes emocions.

LL. G.

L'Infant D. Ferrán de Baviera a les Coves

Amb motiu del viatge de inspecció a la secció de cria cavallar de l'Estat, feta per l'Infant D. Ferran de Baviera a Mallorca l'agust personalment va fer una visita a les coves d'Artá.

El dimecres dia 14 fou l'escullit, i a la una del capvespre acompanyat de distingida representació de la noblesa mallorquina, els señors Cotoner, Conte de Peralada i el propietari de les coves nostre paísá D. Jusep Quint Zaforteza, va arribar l'Infant an el nostre poble essent

rebut per les autoritats i una partida de gent de la vila.

A la tornada fou obsequiat amb un champagne a la casa de la vila. en el qual, hem de fer constar-se va danar una hermosa prova de religiosidad, respectant les lleis de la Iglesia universal.

Amb amigable conversa l'Infant va ponderar les agradables impressions rebudes en aquesta visita, fent memoria de la caiguda que S. M. el Rei D. Anfos pega a dins les coves en la visita que hi feu essent president del consell de ministres, l'Il·lustrisim Sr. D. Toni Maura.

Acabat l'acte i acompanyats per les autoritats i molta de gent que victoretjà a l'Infant, tornaren emprende el camí de Ciutat.

A Mallorca ha estat obsequiadíssim i tant agradable li va esser la seva estada, que la perillongá dos o tres dies per tal de poder admirar mes les nostres belleses.

Com a cap de la secció de remonta, per la representació de Mallorca de la *Asociación de Ganaderos* se li feren algunes peticions de millora, passant la principal o sigui que els reproductors que s'envien sien escullits, adaptats an el nostre clima tal vegada millors de rassa mallorquina que, com autóctona, es la preferible tenguent comíté, condicions excellentes, per lo qual es mereixedora d'un aciençat perfeccionament.

El Dr. Canetti

En la «tournée» que per Mallorca está fent el Dr. suís, li tocá el torn el dia 10 del corrent an el nostre poble.

Es prou conegut ja el Dr. Canetti perque el presente n. En la sala de l'escola que hi ha a la caa de la vila doná la seva primera conferencia devant una numerosa concurrencia que omplia el local de gom en gom.

Parlá de le excellencia de Mallorca, país de la llum i del sol escullit per los mes celebrats pintors per trasladar a les teles aquestes vibracions vivificants, pesá de manifest que Mallorca es indubtablement el país del mon mes apropiat per l'establiment de sanatoris, treguent la comparansa de Suisa la seva patria en la cual a pesar d'haver de anar a cercar el sol per les montanyes, ja molts pocs anys l'establiment de sanatoris ha adquirit un desenrollo tan extraordinari que avui es un negoci de primera linea.

Ponderá les cures del sol, presentant a la vista del oient una serie de projeccions, demostratives dels efectes curatius que el sol amb ses radiacions ultravioletes exerxeix damunt certes malalties, principalment la tuberculosi.

El treball del Dr. Canetti fou escoltat religiosament per el públic desitjós d'apendre i sobre coses noves.

Al acabar va anunciá per l'onde-ma en el Teatre Principal una altra conferencia per intensificar la seua propaganda a favor d'el establiment a Mallorca de sanatoris que al ensempe que un bé per la humanitat, seria un element de riquesa per la nostra illa. Hi va assistir també molta de gent.

Va admirar els nostros paisatjes i sortí per les coves i Capdepera.

POLÍTICA LOCAL

No hem dit res mes de l'estat polític d'Artá desde la dimissió del efímer comité que fou anomenat el dia set de Janer els noms del qual publicarem.

Segons noticies, últimament se designá per president del mateix a D. Guillem Tous (a) Canals en lloc de D. Andreu Sureda (a) de S'Auma que ho fou allavors.

En el nou comité hi han entrat D. Miquel Oleo, D. Bartomeu Servera i altres. S'ha obert el nou «Centro Liberal» demunt el café de Can Xim i s'ha fet una crida perque els qui vulgnin pertener-hi vagin a apuntar-s'hi. Segons noticies encare hi caben be i estan amplets.

Fins aquí res; tot com una seda. Però amb el camí de comíté ha venguda una andanada que, ¡vaja! podien haver-la-se estuviada, ja que al cap i a la fi no han lograt més que fer gastar en vá uns quants duros an el Municipi.

Se tracta de que per obligar an el Batle a fer tapar un clot de grava de devora el camí de «Sos Sanxos» obert precisament per treuren materials amb a que adobar el camí, se denunciá al Governador el qual feu acudir a Palma an el batle i li tengué dos dies. ¡I poble, paga! No vos deia jo qu'aquesta politicada és estat un bony que ha sortit an el nostre desditxat poble? Tot-hom ho sab cert que al Batle li havia bastat una simple indicació del interessat per omplir el clot. ¡Vaja! No hi ha tanta mala voluntat encara. I lo que se consegueix amb aquestes andanades es crear odis i antipaties sempre funestes.

Voldriem fos la derrera.

De Son Servera

Per espai de dos dies de la setmana passada (dimecres i dijous) fou hoste d'aquexa vila un medge suís resident a Madrid aont te establerta la seua clínica. Va donar dimecres a vespre una conferencia an el teatre «Vives» devant un públic numerosíssim. Parlá primerament de les belleses naturals de Mallorca; ens digué que havia romás com absort contemplant el bell panorama que ofereix el paisatge de Son Servera.

Feu notar lo molt qu'es guanyaria si Mallorca fos coneguda p'els turistes extrangers, els quals digué, vendrien a visitar-la si se creassim aquí, a imitació de Suissa hotels i sanatoris aont els pacients poguessin venir a curarse o al manco a aliviar sos mals. Afegí que aquí, a Mallorca trenques de Suissa, gaudim d'un clima templat i aixó favoreix el poder prendre acomodadament banys de sol, de quina eficacia no's pot duptar. Ensenya algunes projeccions i el públic veje malalts restablerts precisament amb els banys de sol.

Se extengué una miqueta, i acabá donant les gracies al públic per l'assistencia i anunciá que tot seguit qualsevol el trobaria disposat a respondre a qualsevol objecció que se li fés.

—Segons noves d'origen autèntic en breu comensarán els

treballs de construcció de la carretera que ha d'unir Son Servera amb Capdepera. Ja han comunicat als propietaris l'expropiació de qu'han d'esser objecte les seves finques.

Corresponsal.

De Capdepera

Hem demanades noticies dels assumptos que tan mos interessan, com son la arribada del tren a Cala-Ratjada i del Port de Refugi a D. Mateu Melis i resulta que no fa massa temps tengué dues cartes de D. Rafel Blanes en que li díu; que s'assumpto no está aturat si be s'ha retrassat un poc degut a que amb so camí de Govern se extraviá una Real Orde, en que s'ordenava que l'expedient passás a informe de sa Junta de Defensa del Reine; aquesta Real Orde s'ha tenguda que repetir i actualment s'expedient es a informe de dita junta. El general Weyler també ha escrit que cuida amb interés aquests dos assumptos, lo que importa es que prest vegem realissades millores de tanta importancia.

El barco «San José» que desde Barcelona se dirigia cap a Palma carregat de bencina, devant el cap de la Guya una ratxa de vent li va espenyá el para-mitja!, li va pendre algunes veles i li ocasioná alguns desperfectes i después d'anar algunes hores a la bona de Deu pogué arribar a Cala-Rajada aont está sufrint algunes reparacions.

Dissapte demati arribá an el nostre port el «Victoria» carregat de farina, sucre i café pel comerciant D. Miquel Caldentey (a) Creus.

Diumenge passat com per totes les viles sorteaven aquí els quintos: hei hagué 24 mossos i els quatre derrers foren els sigüents: Andreu Nadal Sancho (a) Nadal el 20. Antoni Cursach Gili 21, Mateu Moll Espinosa (a) Camp-Mitja 22, Pere Melis Rosselló (a) Raté 23 i Miquel Trobat Pastor (a) Tacó 24.

Enguany pareix que ni sa moren ni sa cassen ni en neixen; l'amo'n Juan de s'Alsiná desde les festes de Nadal just n'ha enterrats dos i n'han nats tres, i no hei ha cap fadrí que pensi en casar-se per ara.

Hem llegit en el «Correo de Mallorca» que'l nostre amic i congregant D. Gabriel Trobat Pastor, ha sollicitat pendre part a ses próximes oposicions de Torrés de faros. Que Deu li doni sort.

Els sembrats se resenten un poc de sa sequedat si be son molt sans, els ametiers están molt preparats d'ametlóns si arriben a capitá be será anyada de metles.

Corresponsal.

De Ca Nostra

METEOROLOGIA.—El temps es estat com sol esser dins el mes, tant variable en extrem. En un mateix dia s'han pogut observar tots es fenòmens; pluja, vent, calabruix i sol. Així plou i així surt un sol ben calent. I aixó tota la setmana.

ESTAT SANITARI.—L'epidemia gripal que té invadida tota Palma i molts de pobles també n'ajeu molts dins la nostra vila, si be revesteix un caràcter tant benigne que molts no jeuen més que tres dies, però deixa extenuats i molts queden amb rossecs que poden tenir males conseqüencies. Hi ha cases amb dos o tres atacats. Prova de que és benigne aquesta malaltia és que fins aquí no hi ha ni un mort.

MILLORANSA.—Están ja casi completament restablerts de la malaltia reinant el nostre Director D. Andreu Ferrer, la seua esposa i fill major, que foren atacats a un mateix temps. Ho celebren.

ENHORABONA.—Entre els diferens mallorquins que foren aprovats en la derrera convocatoria a Oficials de Hazienda, veim que es estat destinat a prestar sos serveis en la Delegació de Palma, el nostre amic i paísá D. Antoni Esteve Blanes. Rebiga la mes sincera enhorabona.

CONDOL.—Després de rápida malaltia i de rebre els Sants Sagraments i la Bendició apostólica morí a Palma la virtuosa Sra. D.ª Margalida Maura, Vda. de Ribot germana de l'Ex-president de Ministres i il·lustre polític mallorquí D. Atoní. Expressam a tota la seva familia i molt especialment a son fill D. Pascual Ribot el nostre més sentit condol per pérdua tan irreparable.

MORT.—Després de llarga i penosíssima malaltia ha mort en la pau del Senyor D. Juan Bonnin Miró (a) Marín Rebi la seua familia el nostre més sentit condol.

Máquina de Batre

MARCA NADAL I C.^a

S'en ven una en bon estat.

INFORMARÁN:

CAIXA RURAL

ARTÁ

MERCAT D'INCA

Bessó a 96'00 quintá.
Biat a 26'00 sa: cortera.
Xeixa a 26'00 « « »
Ordí mallorquí a 16'50 « «
« forastera a 16'00 « «
Civada mallorquina 13'00 pts. id.
« forastera a 12'00 « «
Faves cuitores a 25'00 « «
« ordinaries a 00'00 « «
« pel bestiar a 00'00 « «

TIPOGRAFIA CATOLICA

DE

A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES
FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÀFICS.

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials.

VENTES AL DETALL I AL EN GROS DEMANAU QUALSEVOL CLASSE
DE PAPERS, LLIBRES, I ARTICLES
ESCOLARS I D'ESCRITORI.

Quatre Cantons 3 - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER

(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DE MARCHANDO.

Pasajes

Habana, Buenos Aires, Francia, y cualquier punto de América.

GRATUITAMENTE arreglo la documentación para poderse embarcar avisando con ocho horas de anticipación, por contar con personal activo e inteligente en el ramo. Para informes: Bartolomé Roca, Hostales, n.º 87.

Los que deseen embarcarse de San Lorenzo, Son Servera, Capdepera o Artá pueden informarse en

ARTA

a **GUILLERMO BUJOSA**
CAN GANANCI

Ensaimades i panets

En lloc se troben millors que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES

San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 | Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

ALMACENES MATONS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 i 49

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO,
ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR,

DE TOASCASALD

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48 - ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ESME RADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

teu una Agencia entre Artá i Palma i hei va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Marina 38 An es costat des Centro Farmacèntic.

Artá Figuerola 43.

Si voleu menjar bo i llestitim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PIÑA

Quatre Cantons. 8-ARTA

Te olis de primera i segona classe a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litres a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

DISPONIBLE